

1 April 1919.

No. 7.

24e Jaargang.

# DE STER

HALF-MAANDELIJSCH TIJDSCHRIFT VAN DE  
HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN. OPGERICHT IN 1896

Niet een legelijk die tot mij zegt: Heere, Heere! zal ingaan in het Koninkrijk der Hemelen, maar die daar doet den wil mijns Vaders, die in de hemelen is.

Jezus.

## DE GEESTENWERELD.

door Ouderling ORSON F. WHITNEY.

Uit het Engelsch door B. TIEMERSMA.

In voorgaande artikelen heb ik kortelijks besproken het vraagstuk der omgang, persoonlijke en onpersoonlijke, tusschen de ongeziene en de zichtbare sfeeren — tusschen den Geestenwereld en deze wereld van vleesch en bloed. Ik stel mij thans voor de vragen te overwegen: Waar is de Geestenwereld? en wat gaat daar om? Deze vragen zijn alreeds beantwoord door Goddelijke openbaring of wel door de onderrichting van Goddelijk geïnspireerde menschen. Ik stel mij niet voor eenig meerder licht omtrent de onderwerpen te ontsteken. Ik zal mijn doel bereikt achten door enkele waarheden, gesproken of geschreven door menschen van zoodanig karakter, opnieuw voor te stellen, daaraan toevoegende zoodanige toelichtingen van mijzelf, als in het onderhavige geval-wenschelijk zal schijnen.

Voor sommige menschen zijn Geestenwereld en Hemel uitdrukkingen van gelijke beteekenis, een en dezelfde plaats aanduidende. Maar voor de Heiligen der Laatste Dagen is er een groot verschil tusschen beide. Een staat van rust, hoedanig als onder het geestelijke leven verstaan wordt te zullen zijn voor de rechtvaardigen — ofschoon „rust” niet moet worden uitgelegd als ledigheid of gebrek aan bezigheid — kan gemakkelijk voor hemel door gaan, wanneer vergeleken met de wereld van pijn en moeite, maar dat is enkel slechts betrekkelijk. Het is niet te veel gezegd — misschien is het wel te weinig gezegd — te beweren dat er evenveel verschil bestaat tusschen de Geestenwereld en den Hemel, als er is tusschen de sterfelijke en de geestelijke fasen van 's menschen bestaan.

„De Geestenwereld”, zegt Parley P. Pratt, „is niet de Hemel waar

Jezus Christus, zijn Vader en andere wezens verblijf houden, zij die door opstanding en verandering opvoeren naar de eeuwige woningen, gekroond zijn en gezeten op tronen van macht, maar het is een tusschenstaat, een proefstaat, een plaats van voorbereiding, onderwijzing en opvoeding, waar de geesten worden gekastijd en verbeterd. (Sleutel tot Godgeleerdheid, Hoofdstuk 14).

Dezelfde schrijver beantwoordt de vraag: Waar is de Geestenwereld? „Zij is hier”, zoo zegt hij, „op deze eigenste planeet waar wij geboren zijn”. Dan volgt dit gezegde: „De aarde en andere planeten van gelijke orde hebben hunne inwendige of geestelijke sfeeren zoowel als hunne uitwendige of tijdelijke. De eene is bevolkt met tijdelijke tabernakelen, en de andere met geesten.”

Parley P. Pratt, een apostel van den nieuweren tijd, was de discipel van Joseph Smith, zittende aan zijne voeten, zooals Paulus zat aan de voeten van Gamaliël. Die meesterlijke verhandeling, de „Sleutel tot Godgeleerdheid”, is gebaseerd op goddelijke beginselen, geopenbaard aan den fondeerder van de Kerk van Christus in deze bedeeing. De voorstelling dat de aarde een „inwendige” of „geestelijke” zoowel als een „uitwendige” of „tijdelijke” sfeer heeft, is een herbevestiging van de groote leerstelling van tweevoudigheid, belichaamd in aloude en nieuwere openbaring, en in 't bijzonder gepredikt door den Profeet en Ziener der Laatste Dagen.

Een nauwkeurige lezing van het boek Genesis ontsluit, ofschoon ietwat vaag, het feit van deze tweevoudigheid, zooals toegepast in de werken der schepping. Na een verslag te hebben gegeven van den oorsprong van de aarde en alle daarmee verbonden dingen, gaat de heilige geschiedschrijver voort, en zegt:

„Dit zijn de geboorten des hemels en der aarde, als zij geschapen werden; ten dage als de Heere God de aarde en den hemel maakte, en allen struik des velds, eer het uitsproot; want de Heere God had niet doen regenen op de aarde, en er was geen mensch geweest om den aardbodem te bouwen.” (Gen. 2:4, 5).

„Geen mensch om den grond te bouwen” — en toch was de mensch geschapen, zoowel als de planten en de zaden die bestonden alvorens zij groeiden. De schijnbare tegenspraak — schijnbaar maar niet werkelijk — werd verklaard door den Profeet Joseph Smith toen hij, door middel van den Geest van Openbaring, de Hebreeuwsche Schriften herzag, gevende een meer bekwaam verslag van de schepping dan de algemeene Bijbel bevat. Van uit dat verslag zijn de volgende zinnen genomen:

„Want Ik, de Heere God, schiep alle dingen waarvan Ik gesproken heb, geestelijk, alvorens zij, natuurlijk, zich bevonden op het aangezicht der aarde . . . . En ik, de Heere God, had alle kinderen der menschen geschapen, en nog geen mensch om de aarde te bouwen.

Want Ik schiep hen in den hemel, en er was nog geen vleesch op de aarde, noch in het water, noch in de lucht. . . . Niettegenstaande waren alle dingen van te voren geschapen." (Paarl van Grootte Waarde 3:5, 7.)

Met andere woorden, toen God de menschen, de beesten, de visschen en de vogelen maakte, maakte Hij hen tweemaal, maakte Hij ze in den geest en in het lichaam; en hetzelfde is waar van de boomen, de struiken, de bloemen en alle andere geschapen dingen. Eerst werden zij geestelijk gemaakt, en nadien tijdelijk, de geest en het lichaam tezamen vormende de ziel. (Leer en Verb. 88:15. Mozes 3:9).

„Alle dingen waren van tevoren geschapen." Welnu, als de uitdrukking „alle dingen" ook de aarde omvat, en dit het proces van hare schepping was, — als God eene geestelijke planeet maakte en die voorzag met een tijdelijk lichaam, dan hebben wij een tamelijk helder begrip van wat de Geestenwereld is. De geest van Moeder Aarde, is dat niet de „geestelijke sfeer," waarnaar verwezen wordt door Parley, den Apostel?

Beschouwd in dit licht is het niet een veraf ding. 's Menschen gedachten behoeven geen millioenen mijlen in de ruimte weg te zeilen, om haar — de sfeer — te vinden. Wij behoeven enkel slechts dit lichaam uit te stappen, en wij zijn in de geestenwereld. Onze geliefde afgestorvenen zijn dicht bij ons, en hunne tegenwoordigheid wordt dikwijls gevoeld, ofschoon zij zelve slechts zelden gezien en gehoord worden. „De geesten der rechtvaardigen", zoo zegt de Profeet, „zijn niet ver van ons, en kennen en verstaan onze gedachten, gevoelens en beweegredenen, zijn hierover dikwijls met pijn vervuld. (Joseph Smith's Leeringen, blz. 166).

De geesten der onrechtvaardigen bewonen eveneens de geestenwereld, ofschoon zij gescheiden zijn van de rechtvaardigen, en zij zijn niet in een staat van rust. Licht en duisternis scheiden deze afdeelingen, elk domein hebbende haar eigen gepaste en geschikte bevolking. Zóóver is de geestenwereld verwijderd van het begrip Hemel, dat een gedeelte ervan de Hades is of de Hel.

Betrekking hebbende op de klasse van menschen die den Hades bewonen, zegt de Profeet: „De groote ellende der afgestorven geesten . . . is te weten dat zij te kort komen aan de heerlijkheid die anderen genieten en die zij zelve hadden kunnen hebben; en zij zijn hun eigen beschuldigers". (Leeringen blz. 185). Op eene andere plaats haalt hij de belofte aan van den Zaligmaker tot den berouwhebbenden dief. „Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn" (Lucas 23:43), en verklaart hij dat dit eene verkeerde vertaling is, bewerende dat het gelezen zoude moeten worden: „Heden zult gij met Mij in de Geestenwereld zijn." (Leeringen blz. 167, 184).

„In de Geestenwereld”, zoo zegt de schrijver van de „Sleutel”, zijn al de verscheidenheden en graden van intellectueele wezens welke ook in de tegenwoordige wereld bestaan.” En hij gaat voort om aan te toonen, zooals de Profeet heeft aangetoond, dat Jezus Christus en de dief „beiden naar dezelfde plaats gingen”; dat is; naar de Geestenwereld — maar onder grootelijks verschillende omstandigheden.” Maar de een was daar in alle kennis, geluk, welwillendheid en liefde die een leeraar kenmerken, een boodschapper, aangesteld om het Evangelie te prediken aan de zachtmoedigen, de gebrokenen van hart op te beuren, de treurende te troosten, bevrijding aan de gevangenen predikende en de gevangenis voor de gebondenen te openen; of, met andere woorden, om het Evangelie aan de geesten in de gevangenis te prediken, opdat zij wel zouden geoordeeld worden naar den mensch in het vleesch; terwijl de ander daar was als een dief, die aan het kruis gestorven, en die schuldig, onkundig, onontwikkeld en niet voor de opstanding bereid was, behoefte hebbende aan vergeving der zonden en aan onderricht in de wetenschap der zaligheid”.

Aldus wordt ons, voor een deel althans, verteld wat er in de geestenwereld omgaat. „Het is een plaats”, zoo vervolgt de Apostel, „waar het Evangelie wordt gepredikt, en waar geloof, bekeering en de liefde kan worden beoefend, een afwachtplaats voor de opstanding of de verlossing van het lichaam; terwijl het voor hen die zulks verdienen, een plaats is van straf, een boeteplaats of hel, alwaar de geesten gekastijd worden tot den dag der opstanding.” (Vergelijk Alma 40: 11-14.) Zijn conclusie trekkende, roept Parley uit: „O wat een veld voor zendingswerk opent zich daar voor de Apostelen en Ouderlingen van de Kerk der Heiligen. Zoodra dit veld zich opent zullen zij beginnen meer ten volle te beseffen de uitgestrektheid van hunne goddelijke zending, en de beteekenis van het groote gebod om het „Evangelie aan alle creaturen te prediken.”

Het laatste woord omtrent dit belangrijke onderwerp komt in den vorm van een „Visioen voor de verlossing der dooden,” eene openbaring ons gegeven door den President Joseph F. Smith, een kort oogenblik slechts vóór zijnen dood. Het is eene beschrijving van des Zaligmakers bezoek aan de wereld der geesten, als waarvan ons verslag wordt gegeven in den eersten brief van Petrus (3: 18-20.) De aanschouwer van het visioen zegt:

„Ik zag de menigte der dooden, beiden klein en groot, en zij waren vergaderd in ééne plaats, een ontelbaar gezelschap van de geesten der rechtvaardigen . . . Zij waren vervuld met vreugde en blijdschap, en verheugden zich tezamen omreden de dag van hunne verlossing nabij was . . . De Zoon van God verscheen . . . en . . . predikte aan hen het Eeuwig Evangelie, de leer der opstanding en de verlossing

van het menschdom van den val, en van de persoonlijke zonden onder voorwaarde van bekeering.

„Ik ontwaarde dat de Heer niet in persoon zich begaf onder de goddeloozen en de ongehoorzamen, die de waarheid hadden verworpen, om hen te onderwijzen; maar zie, van onder de rechtvaardigen organiseerde Hij zijne krachten en zijne aangestelde boodschappers, bekleed met macht en met gezag, en droeg hen op om voort te gaan en het licht van het Evangelie te brengen tot hen die in duisternis waren, tot alle geesten van de menschen.

„Ik zag dat de getrouwe Ouderlingen van deze bedeeeling, wanneer zij afscheid nemen van dit sterfelijke leven, hun werk in de prediking van het Evangelie voortzetten . . . onder hen die in duisternis zijn en onder de slavernij der zonde in de groote wereld der geesten van de dooden.” (*Improvement Era* van December, en *Deseret News* van 30 November 1918.)

Het nieuwe licht hier over het onderwerp uitgestort spruit voort uit de verklaring, dat toen de Zaligmaker de bewoners van de geestenwereld bezocht, het door middel van plaatsvervangings was en niet persoonlijk, voor zoover het de goddeloozen betrof. Onder de oprechten trad Hij persoonlijk dienende op, en onder de onrechtvaardigen indirect, tot hen Zijne dienstknechten zendende, dragende het gezag van het Priesterschap en wettelijk aangesteld zijnde om in Zijnen naam te spreken en te staan. President Smith's aankondiging is eene verandering van het standpunt gewoonlijk ingenomen, dat namelijk des Zaligmakers persoonlijke bediening plaats greep onder beide klassen. (Vergelijk 3 Nephi 15:21-24. Matth. 15:24.)

Zoover omtrent de geestenwereld en hare meest belangrijke bewoners. Zij is de Hemel niet, maar slechts eene tijdelijke verblijfplaats van Gods kinderen, onderwijl zij de processen van reiniging en ontwikkeling ondergaan als eene voorbereiding voor de betere dingen der toekomst. De Hemel — aan de andere hand — de Hemel is de hoogste graad; is de voortdurende en vaste verblijfplaats van de volmaakten en de verheerlijkten.

## De Heiligen der Laatste Dagen.

(Mormonen.)

### I.

Gelooven anti-Mormoonsche redenaars, schrijvers en ontwerpers van afkeurende levende beelden in het nut van hun werk, of is het mogelijk, dat een verlangen naar geld, zonder achting voor het geloof en de rechten van anderen, eene onuitputtelijke bron van laster voor hen deed ontstaan?

Veroorloof eenige zeer bekendstaande intellectueelen het antwoord hierop te geven.

Sidney Brooks van Manchester, Engeland, schreef in de *Daily Dispatch*, van Maart 1914, het volgende:

„Voor de buitenwereld, zoo veronderstel ik, is het begin en het einde van het „Mormonisme” polygamie. Is mijn veronderstelling juist, dan is de buitenwereld onnatuurlijk, verkeerd ingelicht. De waarheid is, dat wij in het „Mormonisme” niet te doen hebben met een partij onpractische dweeppzuchtigen, maar met het verstand, de stuwkracht en het kapitaal van een ontzaggenlijke zakenorganisatie, die hare samenhoudende macht te danken heeft aan den Godsdienst; en die hare vereenigde energie niet alleen wijdt aan de geestelijke, maar ook aan de stoffelijke belangen van al hare aanhangers. Niet alleen zekerheid voor de toekomstige wereld, maar ook voor hier en nu, is het deel van een bekeerling tot het „Mormonisme”: Als hij vraagt om brood, zal hem geen steen gegeven worden.”

\* \* \*

Een opvoedkundige van Missouri, J. R. Kirk, van de Kirksville Normal, heeft gezegd in Jan. 1912:

„Ik geloof, dat iemand een bezoek moet brengen aan Salt Lake City om aan dat volk de achting te kunnen schenken die het ten volle verdiend heeft. Het is een zeer edel en vooruitstrevend volk. Ik ontmoette veel mannen van de universiteit en der openbare scholen, „Mormonen” en niet-„Mormonen”. Zij schenen zich onder elkaar zeer gelukkig te gevoelen. Naar mijn meening heeft de staat Utah het meest bewonderenswaardige stelsel, wat nijverheid aangaat, van de gansche Vereenigde Staten. Bijna al de scholen van den staat zijn vereenigd. Het volk leeft in dorpen, en een groot gedeelte van hen is werkzaam in den landbouw.

„Zij zijn zeer ernstig, mild en gastvrij; en naar mijn meening is het volk van dien staat, over 't geheel genomen, lichamelijk en zedelijk het reinste van ons land. Het is een feit, dat de jonge mannen en vrouwen onderwezen zijn op de meest stelselmatige wijze om alle maatschappelijke gebreken te vermijden, die anders als een grooten vloek zouden rusten op de jonge menschen van de Mississippi Vallei.

„Ik ken geen ander volk, wier gemeenschapsleven meer interessant en meer volkomen is, dan dat der „Mormonen.” Zij overtreffen alle andere waarmede ik kennis maakte, ten opzichte van maatschappelijke bijeenkomsten in welke jong en oud tezamen komen, van ontspanning en vermaak. Hun Zondagsschoolstelsel is waarschijnlijk het beste in de wereld.”

\* \* \*

Nu let zorgvuldig op de volgende positieve tegensprekelijke

getuigenis, aangaande het onderwijs, de nijverheid en reinheid van de Heiltgen der Laatste Dagen, gegeven door Dr. James. L. Hughes, de verheven Canadeesche opvoedkundige, in de *Canadian Magazine* van Toronto, in Juni 1914:

„Een week in Salt Lake City openbaarde mij vele dingen. Ik leerde veel wat ik voor dien tijd niet wist, maar mijn verwondering ontstond voornamelijk daardoor, dat ik tot de conclusie kwam, dat die dingen, welke ik vroeger voor waar hield, onwaarheid waren.

„Ik had tot het jaar 1900 het verkeerde begrip dat de „Mormonen” een onwetend, eenigszins dweepziek volk waren, toen Mevr. Susa Young-Gates, een van Brigham Young's dochters, het volk van Toronto verbaasde en betooverde door haar welsprekendheid, haar vooruitstrevende ideeën aangaande onderwijs en sociologie, (leer van het maatschappelijke leven,) haar veelomvattende ontwikkeling en haar strenge doch zachte vrouwelijkheid. Diegenen, welke haar hoorden op de vergadering der „Nationale Huishoudelijke Vereeniging,” vroegen elkander aan het eind der eerste toespraak af: Hoe kan het samengaan van zooveel eenvoudigheid en macht een product zijn van het „Mormonisme”?

„Nog meer verbaasde ik mij toen ik in 1902 te Washington het voorrecht genoot om de persoonlijke leden van de „National Suffrage Convention” te ontmoeten. Het voorkomen en de intelligentie van deze delegatie, bestaande uit twaalf vrouwen, deden hun aanspraak hebben op de eerste plaats, in welk gedeelte der wereld zij ook in eene vergadering van vrouwen zouden verschijnen.

„Zij schenen een meerdere waardigheid te bezitten, door de wetenschap dat zij eenen staat vertegenwoordigden, waarvan de mannen zoo edel en vooruitstrevend waren, om de vrouwen volle vrijheid van kiesrecht te geven.

„Ik nam ook waar, dat het „Mormoonsche” volk zeer hoogstaande inrichtingen heeft, wat opvoeding betreft. De Staats- en de „Mormoonsche” scholen verschaffen een uitmuntende gelegenheid voor de opvoeding van het volk. Ik heb in de gansche Vereenigde Staten geen betere Normalschool gezien, dan de Staats-Normalschool in Salt Lake City.

„Ik geloofde, dat de „Mormoonsche” leiders hun volk afsloten van de buitenwereld, om hen gemakkelijker bij het geloof te kunnen houden. Ik vond het een voornaam grondbeginsel der Kerk, de leidende jonge mannen en vrouwen de wereld in te zenden.

„De Mormonen hebben gewoonlijk 2000 jonge menschen in andere landen; in bijna alle gevallen zijn zij door de kerk in de verschillende cursussen van studie, welke zij volgen, ingeleid. De meeste van deze jonge menschen hebben onderwijs genoten in de hoogere scholen of de Universiteit der Kerk.

„Ik verwachtte niet onder het „Mormoonsche” volk groote Bijbelonderzoekers te vinden, maar ik bemerkte, dat het een der meest-gebruikte boeken was in de genoemde scholen. Ik ken geen ander volk, dat zoo volhardend is in het bestudeeren der Heilige Schrift. Het leven van Christus is de meest zorgvuldig bestudeerde geschiedenis in de Universiteit. \* \* \* Over 't geheel genomen is er waarschijnlijk geen andere stad, waar een onbevooroordeeld mensch betere gelegenheid vindt om economische, maatschappelijke en opvoeding betreffende vragen te bestudeeren, dan in Salt Lake City.”

\* \* \*

Elbert Hubbard zegt in de *Fra* (tijdschrift) van Aug. 1911 het volgende:

„Zij (de Mormonen) zijn een gezond, gelukkig, ijverig, waarheid-lievend, bedrijvig en zuinig volk.

Zij werken met hunne handen, — zij helpen zichzelf — zij dienen elkander, zij betalen hunne schulden. \* \* \* De „Mormonen” hebben geen betaald priesterschap. Zij zijn allen werkers, allen voortbrengers. Er zijn geen nietsnutters onder hen en vóórdat andere secten onder hen kwamen, was er geen speler, dronkaard, prostitué of bedelaar in Salt Lake City.”

Mej. Emily Pitt Stevens, uitgeefster van *De Pionier*, een vrouwen-dagblad, schrijft het volgende:

„In Salt Lake City is minder luidruchtigheid, dronkenschap, ijdelheid, diefstal, dan in welke andere stad ook, die hetzelfde aantal zielen bezit.”

\* \* \*

In een serie van drie artikelen, bekend gemaakt in de *Chicago American* in Mei 1903, spreekt Ella Wheeler Wilcox met de grootste waardeering over het volk van Utah. Zij zegt:

„Ik ben beschaamd, te moeten erkennen, dat ik tot onlangs veronderstelde, dat het „Mormonisme” en de Polygamie gelijkbeteekende termen waren. Weinigen van het tegenwoordige geslacht kennen de merkwaardige en tragische geschiedenis van het volk, hetwelk zich het eerst vestigde in Salt Lake City.

„Zij, de „Mormonen,” zijn werkelijk een vreedzaam en nijver volk. Hun lijden is zeer zwaar geweest, hun handelingen op nijverheidsgebied in het verre Westen zijn wonderbaar. Hun jonge mannen en vrouwen leiden een rein en gezond leven.

„Voordat wij nog meer steenen werpen naar hunne voorvaderen, laat ons het onkruid wieden uit onze eigene kerken, en uit onze fatsoenlijke maatschappij al de onwelkome en vaderlooze kinderen, al de verlaten en onteerde meisjes op eene rij plaatsen, opdat we meer recht van spreken mogen hebben als we weer ondernemen om de polygamisten te steenigen.”

Vertaald door TEDA KWANT.



# DE STER

Nederlandsch Orgaan van de Heiligen der Laatste Dagen.

Redactie:  
J. A. BUTTERWORTH.

Assistent  
J. J. VAN LANGEVELD.

## Herinneringen met betrekking tot President Joseph F. Smith, door

CHARLES W. NIBLEY, Presideerende Bisschop der Kerk.

De *Era* verzocht mij iets te schrijven met betrekking tot eenige herinneringen van gebeurtenissen in verband met mijn persoonlijke omgang met den overleden President Joseph F. Smith, terwijl die nog versch in het geheugen zijn, en het is mij een genot aan dat verzoek te voldoen.

De eerste maal dat ik, voor zooverre ik mij kan herinneren, Joseph F. Smith zag, was in het toen kleine dorpje Wellsville, in het jaar 1867. Hij was toen acht-en-twintig jaren oud en was niet lang geleden tot Apostel gekozen. President Brigham Young en eenige andere personen bezochten toen de noordelijke nederzettingen en de nieuwe Apostel, Joseph F. Smith, behoorde tot dat gezelschap. Ik heb hem hooren prediken in het oude vergaderlokaal te Wellsville, en toen maakte ik de opmerking, dat hij een prachtig specimen van het opkomend mannelijk geslacht was — sterk, krachtig, met een mooie stem, zoo vol sympathie en gevoel, zoo uitnoodigend van toon, dat hij indruk op mij maakte, alhoewel ik slechts achttien jaren oud was. Hij was een schoon man.

Ik was toen in een kleine winkel werkzaam, die het eigendom was van vader Ira Ames, een van de oude Kirtland veteranen der Kerk. Apostel George A. Smith behoorde tot het genoemde gezelschap en hij logeerde in de woning van broeder Ames, alwaar ook ik woonachtig was. Ik herinner mij, dat vader Ames onder het nuttigen van het middagmaal aan George A. vroeg, wie van de Smiths deze jeugdige Joseph F. was.

George A. antwoordde, dat hij een zoon was van Hyrum; zijn moeder was Mary Fielding Smith.

Broeder Ames maakte de opmerking, dat hij er uitzag als een braaf en knap persoon, en George A. gaf daarop omtrent het volgende antwoord:

„Ja, ik denk dat hij wel terecht zal komen. Zijn vader en moeder lieten hem als kind achter, en wij hebben een waakzaam oog over hem gehouden en getracht hem voort te helpen. Eerst zonden wij hem naar school, maar spoedig daarna sloeg hij den schoolmeester, en kon daarom niet naar school gaan. Daarna zonden wij hem op

zending en hij volbracht zijn zending zeer goed. Ik denk dat hij als Apostel aan de verwachting zal beantwoorden."

Eenige jaren geleden verhaalde ik dit vooral aan President Smith, en hij vertelde mij, dat de schoolmeester een riem gebruikte om de kinderen te kastijden en hij daarom moeilijkheden met hem had. De schoolmeester was een ongevoelig man van den ouden stempel en geloofde in lichamelijke bestraffing.

President Smith zeide: „Mijn kleine zusje (tante Martha, nu te Provo woonachtig) was naar voren geroepen om gestraft te worden. Ik zag dat de schoolmeester zijn riem nam, en hij zeide tot het kind, dat zij haar hand moest uitsteken. Ik kon dat niet verdragen. Ik zeide luid tot hem: „Sla haar niet daar mede." Daarop kwam hij naar mij toe en wilde mij slaan, doch inplaats dat hij mij een pak slaag gaf, sloeg ik hem."

Toen deze gebeurtenis plaats had, was Joseph F. (zooals hij gewoonlijk door zijn vrienden genoemd werd) omtrent vijftien jaren oud. Maar hij was een sterke, krachtige jongeling en zijn gevoelig hart kon zulk een bestraffing niet verdragen, voornamelijk niet als het bijna een gruwdaad was, die begaan zou worden aan een klein kind.

Een andere gebeurtenis welke ik heb hooren verhalen, waaruit zijn moed en oprechtheid blijken, had plaats toen hij van de Sandwich-eilanden terugkeerde, in het najaar van 1857. Hij reisde naar huis over Los Angeles, langs den weg die de „Southern Route" genoemd werd. In dat jaar was het leger van Johnston op weg naar Utah, en het is zeer natuurlijk, dat er toen groote opgewondenheid was en bittere gevoelens tegenover de „Mormonen" heerschten. In zuidelijk Californië, juist nadat de kleine trein van wagens een korten afstand had afgelegd en een kampplaats werd gereed gemaakt, reden eenige woestelingen die vijandig tegenover de „Mormonen" gezind waren, in het kamp, vloekende en met eeden bedreigingen uitende tegenover de „Mormonen." Joseph F. was op korten afstand van het kamp, aan het verzamelen van hout voor een vuur, maar hij zag dat de weinige leden van zijn gezelschap uit voorzichtigheid in het kreupelhout nabij de creek, buiten het gezicht, gegaan waren. Toen hij dat zag, vertelde hij mij, kwamen deze gedachten in hem op: „Zal ik van deze kerels wegloupen? Waarom zou ik voor hen bevreesd zijn?" Daarna liep hij met een arm vol hout naar het kampvuur, alwaar een der woestelingen, nog steeds met zijn pistool in zijn hand, over de „Mormonen schreeuwde en hen vervloekte, met een luide stem aan Joseph F. vroeg:

„Zijt gij een „Mormoon?"

En het antwoord kwam onmiddellijk: „Ja, Sir, volkomen, door en door."

De woesteling greep hem toen bij de hand en zeide: „Geef mij

uw hand, jongeling, ik ben verheugd een man te zien die voor zijn overtuiging uitkomt."

Deze voorvallen toonen de aangeboren moed en oprechtheid van den man, en tevens gevoel en medelijden voor de kleine, hulpeloze zuster. Deze eigenschappen zijn het eigendom van groote mannen.

In het voorjaar van 1877 werd ik geroepen President Smith op een zending naar Europa te vergezellen. Ik werd door hem aangesteld, om de werkzaamheden in het kantoor te Liverpool te verrichten; en van dien tijd tot den dag van zijn overlijden, denk ik, heb ik zijn persoonlijk vertrouwen meer dan eenig ander levend persoon genoten. Wanneer ik nu dat alles beschouw, dan kan ik zien welk een schat, zegen en voorrecht van den Almachtige dat voor mij is geweest.

Voornamelijk gedurende de laatste elf jaren ben ik meestal met hem geweest, wanneer hij van huis op reis ging. Ik heb hem op drie reizen naar Europa vergezeld, met inbegrip van de eerste zendingsreis hier vermeld, en op vier reizen naar de Sandwich-eilanden. Overal en bij alle gelegenheden heb ik hem den zelfden edelen, braven, trouwhartigen en voortreffelijken leider bevonden, eenvoudig en ongekunsteld, volkomen volksgezind en niet aanmatigend.

Hij was altijd ook zeer zuinig met betrekking tot zijn uitgaven. Hij haatte schulden, en ik heb nimmer een persoon gekend, die zoo prompt zijn rekeningen tot den laatsten cent betaalde. Hij kon niet rusten alvorens de Kerk zonder schulden was en alhoewel honderden voorstellen aan hem gedaan werden, en velen dezer voorstellen waren zeer goed, welke ongetwijfeld de bezittingen der Kerk vermeerderd zouden hebben, was hij echter beslist tegen het maken van schulden; en hij wilde de Kerk niet op die wijze in moeilijkheden brengen, onverschillig wat ook de voorwaarden of omstandigheden waren. Ook persoonlijk wilde hij niet in schuld geraken, maar bleef standvastig getrouw aan de oude leuze: „Betaal geregeld hetgeen gij koopt."

Vele bejaarde personen kunnen zich nog herinneren, dat omtrent veertig jaren geleden, en zelfs na dien tijd, Joseph F. Smith als een ijveraar beschouwd werd, en menigeen schudde het hoofd en zeide: „Wat zal gebeuren, als die vurige ijveraar president der Kerk wordt?" Maar sedert den tijd dat hij president der Kerk werd, en zelfs vóór dien tijd, is hij een der verdraagzaamste personen geworden; verdraagzaam met betrekking tot de gevoelens van anderen, en alhoewel hij zonde bestrafte met een rechtvaardigen toorn, had hij diep medelijden met den zondaar, als bewijzen van oprechte bekeering werden gegeven. Niemand was gewilliger dan hij, om te vergeven en te vergeten.

Een voorval kan ik mij herinneren, dat plaats had gedurende onze eerste reis naar de Sandwich-eilanden. Toen wij te Honolulu aankwamen, waren de inboorlingen die tot de Kerk behoorden, in groot aantal komen met hunne kransen van „Leis," prachtige bloemen van

verschillende soorten en kleuren. Wij werden daarmede overladen, hij natuurlijk meer dan de anderen. Het bekende Hawaiian muziekkorps speelde om ons te verwelkomen, zooals vaak gedaan wordt als stoomschepen aankomen. Maar bij deze gelegenheid had het muziekkorps opdracht van den burgemeester ontvangen, om naar het vergaderlokaal der „Mormonen” te gaan en aldaar te spelen gedurende de feestelijkheden, waarvoor door de inboorlingen de noodige voorbereidselen waren gemaakt. Het was een verheven schouwspel, om de diep gewortelde liefde, de grootte toegenegeheid te zien, die zelfs tot het storten van tranen aanleiding gaf, die deze menschen voor hem hadden. Te midden van dit alles zag ik dat eene arme, oude, blinde vrouw, gebukt onder het gewicht van omtrent 90 jaren, naar binnen werd geleid. Zij had eenige mooie pisangs in haar hand. Dit was haar alles — haar huldebewijs. Zij riep: „Iosepa, Iosepa.” Onmiddellijk, zoodra hij haar zag, liep hij naar haar toe en nam haar in zijn armen, ombelsde haar en kuste haar herhaaldelijk; en terwijl hij haar liefkoosde, zeide hij: Mama, Mama, mijn lieve oude Mama.”

En terwijl tranen langs zijn wangen vloeiden, keerde hij zich tot mij en zeide: „Charlie, zij heeft mij verpleegd toen ik een knaap was, ziek en zonder iemand om mij te verzorgen. Zij heeft mij in haar woning genomen en was een moeder voor mij.”

O. het was aandoenlijk, het was roerend! Het was verheven, om te zien hoe deze edele ziel met liefde en aandoening de vriendschap herinnerde, die hem meer dan vijftig jaren geleden befoond was; en de arme, oude ziel te zien, die haar liefdegave had gebracht, eenige pisangs — dat was alles wat zij had — om die te geven aan haar geliefde „Iosepa.”

Gedurende de zeereizen was er veel ledige tijd, en vaak brachten wij een paar uren door met dammen. Hij kon goed dammen, veel beter dan ik. Als waarheid moet ik bekennen, dat hij gewoonlijk vier van de vijf spelen won, doch zoo nu en dan, wanneer ik zeer voorzichtig speelde en hij ongetwijfeld minder oplettend was, kon ik het van hem winnen. Als hij het geregeld won en ik een verkeerde zet deed, en onmiddellijk zag dat ik de verkeerde damschiif verplaatst had, stond hij mij toe die te verzetten, als ik het tenminste onmiddellijk bemerkte; maar als ik het een paar malen van hem gewonnen had en mijn vinger op een schiif plaatste, om die terug te zetten, zelf als ik het onmiddellijk na het verzetten deed, zeide hij met krachtige stem en op de beslissende manier hem eigen: „Nee, niet verzetten, laat het waar het is.” In deze kleine voorvallen geven wij blijk van onze menschelijke natuur.

(Wordt vervolgd.)

## VAN UTRECHT NAAR SALT LAKE CITY.

Van dag tot dag bijgehouden door B. Tiemersma.

(*Vervolg van blz. 111.*)

Twee-en-twintigste dag, Dinsdag 18 Juni. — 't Eerste dat ik van morgen doe is even naar 't station te loopen, (ons hotel is vlak bij) om mijn plaatsbewijzen voor 't verdere gedeelte van de reis in orde te maken, alsmede mijn bagage „tickets.” Voor 't eerst zie ik thans mijn manden en koffers weer. Ze hebben, op het betrekkelijk gesproken, korte traject van New-York naar Buffalo, meer geleden dan gedurende heel de reis van Utrecht naar New-York. Toch hebben ze zich goed gehouden en hun voorkomen doet mij vermoeden dat er wel niet veel gebroken zal zijn.

Ik moet, om niet bijzonder veel meer te betalen, mijne kaarten direct doornemen naar Salt Lake City, wat eigenlijk niet met onze plannen strookt. We hadden nog gaarne enkele dagen in Chicago gebleven, maar dat scheelt beduidend in prijs. Trouwens als ik kaarten neem direct door, kunnen we toch nog een of twee dagen in Chicago overblijven, omdat er een zekere tijd bepaald is dat we in Salt Lake City, onze eindbestemming, moeten wezen, en toch in Chicago van trein en station hebben te verwisselen. Dan maar dadelijk kaarten doorgenomen. Dat is een heele pluk hoor, de kosten die daarvoor voldaan moeten worden. We zijn met zijn vijven en dat loopt op. Ook is mijn bagage beduidend veel te zwaar en moet daarvoor bijbetaald worden. Ook nog niet zoo'n klein beetje. Hadden wij maar wat meer achtergelaten. Een raad, intusschen, voor mijne lezers in Holland: Neem niet te veel mee als ge ooit dezelfde reis hebt te maken. Ge kunt, op dit oogenblik, in Holland alles duur verkoopen, en de kleeding en meubileering der huizen is hier zóóveel anders dat ge aan heel wat zaken die ge medeneemt toch niets hebt. Bovendien hebbe niemand zich te vleien dat een beetje overwicht door de spoorwegmaatschappijen niet in rekening zal worden gebracht. Op de boot zagen ze niet zoo presies op het gewicht, maar voor de trein is 150 Amerikaansche ponden het maximum dat, zonder bijbetalen, medegenomen mag worden op elk plaatsbewijs. Kinderen beneden twaalf jaar kunnen met half geld volstaan, maar de mede te nemen bagage mag dan ook slechts de helft van het gewicht, dus 75 pond bedragen.

Kaartjes genomen alzo, en bijbetaald, de kaartjes laten afstempelen op morgen, dat alles nam meer dan twee uur in beslag. Even een kijkje genomen voor in Buffalo, en toen geïnformeerd naar de reis naar Niagara. Per trein kan men er komen, per tram, of per auto-mobiel. Per auto, wat wij wel het liefste hadden gewild, was te duur.

Niet minder dan \$ 15 vraagt men mij af voor een rit heen en terug. Wij rekenen natuurlijk nog met Hollandsch geld, en \$ 15 is meer dan 30 gulden. Dat kan de bruine niet trekken. Dus maar per tram. Of eigenlijk is de tram die van Buffalo naar de Niagara gaat een electriche trein. Dat gaat een gangetje, hoor! Wij schatten de vaart van dit treintje zeker op 100 kilometer per uur. In minder dan 50 minuten zijn we er. De tram stopt vlak voor het park, aan de overzijde waarvan de watervallen zijn. Ik had gedacht dat het rumoer van de duizenden kubieke meters water die daar elk oogenblik naar beneden rollen, op grooten afstand hoorbaar zou zijn, maar dat schijnt niet zoo te wezen, althans wij naderen de vallen zeer dicht alvorens we iets hooren.

Hoe nu zal ik de natuurpracht daar aanschouwd, beschrijven? Dat is een der moeilijkste gedeelten van mijn dagboek. Wij vermeenen eerst wel alles in oogenschouw te kunnen nemen door rond te wandelen, maar al heel spoedig blijkt ons dat zulks bijna onmogelijk is. Men zou dan niet de helft der meest interessante punten te zien krijgen. We huren dus een auto en de chauffeur beschouwd het als een van zijn plichten om ons de belangrijkste plekken te wijzen. Eerst komen we op een plaats waar het water in milliarden fijne droppels van ongeveer eene hoogte van honderd voet naar beneden stort. In den schitterenden zonneshijn wordt daar, ver beneden ons, in een waterdal als 't ware, een regenboog gevormd van onvergelykelijke pracht. Midden door dien regenboog heen heeft men een brug gebouwd, zoodat de touristen de gelegenheid wordt geboden een wandeling in den regenboog te maken. Terwijl wij staan te kijken gaan juist een vijftal bekijkers naar beneden, gekleed in gummipakken, daar anders de eeuwigdurende regen hun tot op den huid nat zoude maken. We besluiten deze proef niet te nemen, daar ons voldoende tijd ontbreekt. Verder op is een plek waar men doorheen kan waden. Wij allen doen zulks, wasschen onze handen in, en drinken van het water van de Niagarawaterval. „Goat-island”, waarvan ik, nog zeer kort geleden, gelezen heb in een fantastisch verhaal van een toekomstoorlog, geschreven kort vóór de thans woedende wereldoorlog uitbrak. De schrijver, ofschoon geheel en al fantaseerende, beeldde een luchtgevecht uit tusschen de Japanneesche en Duitsche luchtvloot, plaats grijpende op Amerikaansch grondgebied, en hij koos „Goat-island” tot het tooneel zijner verbeelding, „Goat-island” is maar heel klein en wordt gevormd door twee armen van de Niagararivier. Wij rijden het door en komen, over een lange brug, op Canadeesch grondgebied. Op een plaats dalen wij af met een soort ondergrondschen spoorweg die ons, letterlijk, beneden den waterval brengt. Van meer dan honderd voeten dondert hier het water, met onzettend geraas, naar beneden. Op één plaats is de dikte van den vloed die zich, tegelijk,

naar beneden werpt, meer dan tien voeten. Een, duizenden tonnen zwaar, lichtgroene massa, werpt zich daar, dag en nacht, ongestoord naar beneden. Hoe ontzagwekkend grootsch is de natuur! Zij stoort zich niet aan het kleinzielig gekrakeel van hen die „koningen der schepping” worden geheeten, maar oorlog of geen oorlog, zij gaat haar eigen weg. Aan de overzijde is een groot krachtstation, alwaar al de electricische kracht benodigd voor Niagara (plaats) en Buffalo; en tal van andere in de omgeving liggende plaatsen, wordt ontwikkeld. We zien de plaats waar, jaren geleden, een Spanjaard den vloed door zwom. Ongedeerd bereikte hij de overzijde.

Onze tijd is verstreken. Wij wilden graag vóór zessen in Buffalo terug zijn, weshalve wij ons te haasten hebben. We nemen afscheid van de Niagara, en nemen den indruk mede een van de grootste natuurwonders der wereld te hebben bezichtigd. Den avond brengen we verder door met wat door de straten van rookerig Buffalo te wandelen en winkels te bekijken, alsmede de electricische reclames.

Drie-en-twintigste dag, Woensdag 19 Juni. — Van morgen gaan we, reeds om half zeven, weer op den trein. Even als elken dag, tot dusverre, is het heerlijk zomersch weer. De eerste uren genieten we, als steeds, van de prachtige omgeving.

Al spoedig echter wordt het bijna ondragelijk heet in den overvollen trein. We stoppen aan tal van tusschenplaatsen. Ik heb me een „time-table” aangeschaft, en uit de namen der stopplaatsen leidt ik den nog te doorworstelen afstand, af. Wat een eindelooze rit. Steeds maar rolt de trein, op dezen rotsachtigen bodem, voort, en hoe vlug de spoed ook is, toch schijnt er haast geen eind te wezen. Als we twee à drie uren achtereen gestoomd hebben, en de reis aan een stopplaats onderbroken wordt, en ik een blik sla op mijn spoorwegkaartje, schijnt het alsof we maar een enkele centimeter zijn opgeschoten. Op de haltes komen er allerlei kooplui in den trein, met, „sandwiches,” „candy” en vooral de overal en altijd verkrijgbare „ice cream cones.” Den roep van de „boys” met hun „ice cream” is mij het beste bijgebleven. Onveranderlijk luidde het „ice cream cones, last call!” „Ice cream cones, before train leaves!” „It is a long ride to next station!” Een keer of wat al heb ik gekeken naar de puntige potjes met „ice cream” (Ise-kream, zei onlangs een oude Hollandsche zuster. 't Goede mensch sprak het woord letterlijk, op zijn Hollandsch uit), — en mij verwonderd hoe men dat ijzige goedje daar nu eigenlijk uit eten moest. Lepel, vork of ander gereedschap, wordt er niet bij gegeven. Ik sla eens even een „ice cream-eter” gade. De beste manier om in Amerika iets te leeren is andere menschen gade te slaan, want woordelijk onderwijst men vreemdelingen niet veel. Mijn „ice cream-eter” eet zijn heel puntig potjevol met huid en haar op. 't Potje en al. Wij probeeren het ook eens en komen tot de ontdekking, zooals

natuurlijk mijn Amerikaansche lezers heel goed weten, dat het puntige potje gemaakt is van een soort biscuit. Gemakkelijk, zindelijk en verfrisschend is het, dat moet ik zeggen.

(Slot volgt.)

### Uit ons eigen Zendingsveld.

Over de vertakking Leeuwarden van de Groningsche Conferentie is op Zondag den 16<sup>den</sup> Febr. een Presidentschap aangesteld, bestaande uit.

Ouderling OUTGER RUWARD, President.

„ ALLE AARDEMA, Eerste Raadgever.

„ ABRAHAM VAN DER VEEN, Tweede Raadgever.

### Op zending geroepen.

Op Vrijdag 21 Maart is Broeder JAN J. ROTHOFF van de Rotterdamsche gemeente tot Ouderling verordineert en terzijde gezet om als zendeling van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen een zending in Nederland te vervullen. Des avonds werd ter zijner eere in „Excelsior” een heel gezellig afscheidsfeest gegeven, waar een groot aantal leden en vrienden aanwezig waren.

De Jongelieden-Vereeniging bood hem als bewijs van haar hoogachting en uit erkentelijkheid voor zijn trouw werk een horloge als souvenir aan.

### Overleden.

Te Groningen overleed EETSE LUDEMA. Het kind werd 18 Maart 1915 geboren en 8 Augustus 1915 door Ouderling Le Grand Richards ingezegend.

---



---

### INHOUD.

De Geestenwereld . . . . .	Blz. 113	Van Utrecht naar Salt Lake City . . . . .	„ 125
De Heiligen der laatste Dagen . . . . .	„ 117	Uit ons eigen zendingsveld . . . . .	„ 128
Herinneringen met betrekking tot President Joseph F. Smith . . . . .	„ 121	Op zending geroepen . . . . .	„ 128
		Overleden . . . . .	„ 128

---

Uitgegeven door de Nederlandsche Zending, Crooswijkschesingel 7. Rotterdam. — Verkrijgbaar in alle vertakkingen der Zending.

Abonnementsprijs per jaar: Nederland f 3.—, Buitenland f 4.—

Afzonderlijke nummers 15 cent.